

**MIASTO
ZAANGAŻOWANE
SPOŁĘCZNIE**

Kraków
Cały jestem dla Ciebie!

**KRAKÓW
POMAGA**

PORADNIK

Spis treści

1.	Zwiększenie dostępności do budynków i przestrzeni publicznych	3
2.	Przewóz osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Miejskiej Kraków	5
3.	Dopłaty do rachunków za ogrzewanie	7
4.	Nieodpłatna Pomoc Prawna	9
5.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	11
6.	Kampania „Rodzic zastępczy – moja praca”	15
7.	Program dożywiania	17
8.	Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku	19
9.	Zapomogi z tytułu urodzenia dziecka	22
10.	Świadczenie rodzicielskie	23
11.	Świadczenie wychowawcze 500+	24
12.	Świadczenie Dobry Start	27
13.	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	30
14.	Świadczenia opiekuńcze	31
15.	Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego	38
16.	Dodatek mieszkaniowy	40
17.	Zryczałtowany dodatek energetyczny	42

Zwiększenie dostępności do budynków i przestrzeni publicznych

Co TO JEST?

Miasto Kraków podejmuje wiele aktywności na rzecz tego, by uczynić przestrzeń miejską dostępną dla wszystkich swoich mieszkańców, także dla osób z niepełnosprawnościami, ze szczególnym uwzględnieniem osób z dysfunkcją ruchu.

W ramach tych działań:

- W 2013 roku Prezydent Miasta Krakowa powołał Zespół Konsultacyjny do spraw Dostępności Infrastruktury Miejskiej do Potrzeb Osób Niepełnosprawnych, działający przy Powiatowej Społecznej Radzie ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Krakowa.
- Do zadań Zespołu należy konsultowanie oraz opiniowanie dokumentacji projektowej dla finansowanych przez Gminę Miejską Kraków zadań z zakresu infrastruktury miejskiej – pod kątem uwzględnienia w niej wymagań i warunków, jakim powinny odpowiadać gminne przedsięwzięcia w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych.
- Gmina Miejska Kraków przystąpiła do „Programu wyrównywania różnic między regionami III” na rok 2018, ogłoszonego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, m.in. w obszarze: likwidacji barier w urzędach, placówkach edukacyjnych i środowiskowych domach samopomocy, w obszarze tworzenia spółdzielni socjalnych osób prawnych oraz w obszarze likwidacji barier transportowych.
- Od 2007 roku Gmina Miejska Kraków organizuje konkurs „Kraków bez barier”. Celem konkursu jest promowanie budownictwa do-

stępnego dla wszystkich, w tym w szczególności z uwzględnieniem potrzeb osób mających problemy z poruszaniem się, osób z niepełnosprawnością oraz osób starszych, rodziców z wózkami.

DLA KOGO?

Dla:

- osób niepełnosprawnych
- gmin/powiatów/podmiotów, które prowadzą placówki edukacyjne
- środowiskowych domów samopomocy
- organizacji pozarządowych
- placówek rehabilitacji leczniczej/zawodowej/społecznej osób niepełnosprawnych, prowadzonych przez organizacje pozarządowe/gminy/powiaty
- jednostek prowadzących warsztaty terapii zajęciowej

TU OTRZYMASZ INFORMACJE:

Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych Referat ds. Problematyki Osób Niepełnosprawnych

ul. Stachowicza 18, 30-103 Kraków, p. 7
poniedziałek-piątek: 7:40-15:30

www.krakow.pl/bezbarier

Przewóz osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Miejskiej Kraków

Zwiększenie mobilności osób niepełnosprawnych

CO TO JEST?

Przewóz osób niepełnosprawnych realizowany przez Radio Taxi Partner: **tel. 12 196 33 lub 12 196 88**

DLA KOGO?

Prawo do korzystania z dofinansowanego przez Gminę Miejską Kraków przewozu osób niepełnosprawnych mają osoby zamieszkałe na terenie Gminy Miejskiej Kraków oraz posiadające ważne, co najmniej jedno z wymienionych niżej orzeczeń stopnia niepełnosprawności.

Uprawniające orzeczenia stopnia niepełnosprawności			
Orzeczenia wydane przed 1.01.1998 r. i zaliczające do jednej z poniższych grup inwalidztwa	Orzeczenia lekarzy orzeczników ZUS	Orzeczenia Zespołów ds. Orzekania o Niepełnosprawności	Orzeczenia rentowe dla rolników KRUS
I grupa inwalidztwa	Całkowita niezdolność do pracy oraz samodzielnej egzystencji	Znaczny stopień niepełnosprawności	Stąła lub długotrwała niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym, połączona z prawem do zasiłku pielęgnacyjnego
II grupa inwalidztwa	Całkowita niezdolność do pracy	Umiarkowany stopień niepełnosprawności	

W szczególnie uzasadnionych przypadkach z dofinansowanego przez Gminę Miejską Kraków przewozu osób niepełnosprawnych mają prawo korzystać:

- osoby posiadające inne niż wymienione wyżej orzeczenie o niepełnosprawności. Zgodę w tym zakresie, na wniosek osoby niepełnosprawnej lub wykonawcy, wydaje Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych Urzędu Miasta Krakowa;
- dzieci posiadające ważne orzeczenie o niepełnosprawności wydane przez zespół ds. orzekania o niepełnosprawności; Usługa ta nie obejmuje przewozów dzieci niepełnosprawnych z domu do szkoły na zajęcia lekcyjne i z powrotem.

TU OTRZYMASZ INFORMACJE:

Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych
Referat ds. Problematyki Osób Niepełnosprawnych

ul. Stachowicza 18, 30-103 Kraków, p. 7

tel. 12 616 50 26

poniedziałek-piątek: 7.40-15.30

www.krakow.pl/bezbarier

Dopłaty do rachunków za ogrzewanie

Bądźmy razem w walce o czyste powietrze dla Krakowa!

Co TO JEST?

Pomoc z przeznaczeniem na dofinansowanie do zwiększonych kosztów grzewczych w ramach Lokalnego Programu Ostonowego dla osób, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów proekologicznych w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego.

Zasiłek jest:

- wypłacany na dany rok kalendarzowy;
- dotyczy jedynie lokalu, w którym nie wcześniej niż 14 września 2011 roku przeprowadzono trwałą zmianę systemu ogrzewania, która polegała na: przejściu z systemu ogrzewania paliwem stałym na ogrzewanie gazowe, elektryczne, oparte na oleju opałowym lub na podłączeniu do miejskiej sieci ciepłowniczej.

DLA KOGO?

Dla osób, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów proekologicznych.

Świadczenie przysługuje osobom, które:

- faktycznie zamieszkują w lokalu objętym pomocą i zamieszkiwały w nim także przed przeprowadzeniem zmiany systemu ogrzewania;
- są zobowiązane do regulowania opłat na rzecz dostawcy energii cieplnej służącej ogrzaniu lokalu;

- posiadają dochód nieprzekraczający określonego przepisami uchwały kryterium dochodowego.

TU OTRZYMASZ INFORMACJE:

Aby uzyskać wsparcie należy zgłosić się do Filii Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej właściwej ze względu na miejsce zamieszkania:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Józefińska 14,
30-529 Kraków

- **Filia Nr 1:** os. Teatralne 24; tel. 12 430 45 46, 12 430 45 44; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f1@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice: III, XIV, XV**
- **Filia Nr 2:** ul. Radzikowskiego 39; tel. 12 636 77 98, 12 636 77 84; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f2@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice IV**
- **Filia Nr 3:** ul. Rzeźnicza 2; tel. 12 257 00 07; pn-pt: 7.30-15.30; e-mail: f3@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice: IX, X, XIII, północną część Dzielnicy XI**
- **Filia Nr 4:** os. Szkolne 34; tel. 12 425 75 64, 12 425 75 82, 12 643-75-68; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f4@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice XVIII**
- **Filia Nr 5:** ul. Praska 52; tel. 12 269 05 54, 12 269 06 37; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f5@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice VIII**
- **Filia Nr 6:** ul. Dietla 64; tel. 12 421 61 44, 12 421 94 96; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f6@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice: I i II**
- **Filia Nr 7:** ul. Mazowiecka 4-6 ; tel.12 632 66 20, 12 632 21 46; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f7@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice: V, VI i VII**
- **Filia Nr 8:** ul. Na Kozłówce 27; tel. 12 659 12 86, 12 658 63 63; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f8@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice XII i południową część Dzielnicy XI**
- **Filia Nr 9:** os. Teatralne 24; tel. 12 644 76 09, 12 644 80 34; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f9@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice: XVI i XVII**

Nieodpłatna Pomoc Prawna

System nieodpłatnej pomocy prawnej

CO TO JEST?

W Krakowie funkcjonuje 31 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, w tym:

- 15 punktów punktów radcowsko-adwokackich,
- 16 punktów zostało powierzonych organizacji pozarządowej, wyłonionej w otwartym konkursie ofert.

Nieodpłatna pomoc prawna świadczona jest w zakresie:

- prawa pracy
- przygotowania do rozpoczęcia działalności gospodarczej
- ubezpieczenia społecznego
- spraw: karnych, administracyjnych, cywilnych, rodzinnych
- prawa podatkowego (z wyłączeniem spraw podatkowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej)
- spraw związanych z ciążą i urodzeniem dziecka, w szczególności praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych (dotyczy kobiet w ciąży)

DLA KOGO?

Dla:

- osób fizycznych, którym w okresie roku poprzedzającego zostało przyznane świadczenie z pomocy społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej;
- młodzieży do 26. roku życia; seniorów, którzy ukończyli 65. lat;
- kombatanatów i weteranów;

- osób uprawnionych do korzystania z Karty Dużej Rodziny;
- każdego zagrożonego lub poszkodowanego: katastrofa naturalną, awarią techniczną, klęską żywiołową;
- dla kobiet w ciąży, na podstawie dokumentu potwierdzającego ciążę.

TU OTRZYMASZ INFORMACJE

Biuro Miejski Ośrodek Wspierania Inicjatyw Społecznych

Referat Ds. Partycypacji Społecznej i Współpracy
z Organizacjami Pozarządowymi
os. Centrum C 10, 31-931 Kraków

Sekretariat Biura:

tel. 12 616 78 00

fax 12 616 78 13

e-mail: ms.umk@um.krakow.pl

*Szczegółowe informacje,
w tym wykaz punktów nieodpłatnej pomocy prawnej dostępne są
na stronie:*

www.krakow.pl/pomocprawna

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Razem przeciw przemocy w rodzinie

CO TO JEST?

Przemoc w rodzinie zawsze niesie ze sobą krzywdę i ból, może narażać osoby krzywdzone na utratę zdrowia, a nawet życia. Osoba, która stosuje przemoc w rodzinie, w zamierzony sposób wykorzystuje przewagę siły przeciwko osobie najbliższej, przez co swoim zachowaniem wywołuje szkody psychiczne, cierpienia, narusza godność i wolność drugiej osoby. Zachowania przemocowe mogą przybierać różne formy, w tym przemoc fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną, a także polegającą na zaniedbywaniu podstawowych potrzeb osób najbliższych, w szczególności dzieci, osób starszych lub niepełnosprawnych.

Na podstawie Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” realizowane są czynności mające na celu przerwanie przemocy i udzielenie pomocy zarówno osobom, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie jak i dla osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie. Procedura Niebieskie Karty jest wszczynana przez przedstawicieli instytucji upoważnionych do tej czynności tj. Policji, jednostek pomocy społecznej, ochrony zdrowia, oświaty lub gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Podejmowane wspólnie działania służb i organizacji zaangażowanych w pomoc rodzinom dotkniętym przemocą zmagają się do przerwania przemocy i zapewnienia bezpieczeństwa osobom krzywdzonym.

W ramach realizowanej procedury, osoby dotknięte przemocą mają możliwość uzyskania:

- pomocy psychologicznej,
- pomocy prawnej,

- pomocy pracownika socjalnego w zakresie pracy socjalnej, sytuacji zawodowej, sytuacji opiekuńczo - wychowawczej oraz świadczeń z pomocy społecznej,
- pomocy w formie bezpłatnego schronienia,
- wsparcia w zakresie funkcjonowania i wychodzenia z sytuacji przemocy,
- osoby dorosłe – udział w grupach wsparcia,
- dzieci – udział w grupach psychoedukacyjnych.

Funkcjonariusze Policji oraz pracownicy socjalni składają regularne wizyty w miejscu zamieszkania osób dotkniętych przemocą w celu monitorowania sytuacji bezpieczeństwa osoby.

W ramach procedury prowadzone są równoległe oddziaływania wobec osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

Są to:

- przekazanie osobie stosującej przemoc w rodzinie informacji o konsekwencjach prawnych stosowanych zachowań,
- w przypadku, gdy dochodzi do zachowań przemocowych, które są przestępstwem – zawiadomianie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa właściwych organów,
- motywowanie osoby stosującej przemoc do zmiany zachowań.
- motywowanie osoby stosującej przemoc do udziału w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych,
- w przypadku nadużywania alkoholu przez osoby stosujące przemoc i niepodejmujące terapii uzależnienia, kierowanie do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w niosków o skierowanie osoby do leczenia uzależnienia od alkoholu.

Funkcjonariusze Policji przeprowadzają z osobami stosującymi przemoc rozmowy dyscyplinujące, wzywają do zachowań zgodnych z zasadami

współzycia społecznego oraz uświadamiają konsekwencje dalszego stosowania przemocy w rodzinie zarówno dla osób krzywdzonych jak i dla osoby stosującej przemoc.

DLA KOGO?

Dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w tym dzieci i osób zależnych – starszych lub z niepełnosprawnościami oraz dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

TU OTRZYMASZ INFORMACJE:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Józefińska 14,
30-529 Kraków:

- **Filia Nr 1:** os. Teatralne 24; tel. 12 430 45 46, 12 430 45 44; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f1@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice: III, XIV, XV**
- **Filia Nr 2:** ul. Radzikowskiego 39; tel. 12 636 77 98, 12 636 77 84; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f2@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice IV**
- **Filia Nr 3:** ul. Rzeźnicza 2; tel. 12 257 00 07; pn-pt: 7.30-15.30; e-mail: f3@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice: IX, X, XIII, północną część Dzielnic XI**
- **Filia Nr 4:** os. Szkolne 34; tel. 12 425 75 64, 12 425 75 82, 12 643-75-68; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f4@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice XVIII**
- **Filia Nr 5:** ul. Praska 52; tel. 12 269 05 54, 12 269 06 37; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f5@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice VIII**
- **Filia Nr 6:** ul. Dietla 64; tel. 12 421 61 44, 12 421 94 96; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f6@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice: I i II**
- **Filia Nr 7:** ul. Mazowiecka 4-6; tel. 12 632 66 20, 12 632 21 46; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f7@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice: V, VI i VII**

- **Filia Nr 8:** ul. Na Kozłówce 27; tel. 12 659 12 86, 12 658 63 63; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f8@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice XII i południową część Dzielnicy XI**
- **Filia Nr 9:** os. Teatralne 24; tel. 12 644 76 09, 12 644 80 34; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f9@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice XVI i XVII**

Pomoc całodobowa - schronienie, pomoc prawna i psychologiczna:

- Ośrodek dla Osób Dotkniętych Przemocą, os. Krakowiaków 46, tel. 12 425 81 70.
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej, ul. Radziwiłłowska 8b, tel. 12 421 92 82.

Ważne telefony do zapamiętania:

- Numer alarmowy 112,
- Policja 997,
- Pogotowie Ratunkowe 999,
- Straż Miejska 986,
- Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”:
- Bezpłatna infolinia 800 12 00 02 (całodobowo),
- 22 668 70 00 (codziennie od 12.00 do 18.00);
- Krakowski Telefon Zaufania 12 413 71 33 (codziennie w godz: 16.00 – 21.00).

Szczegółowe informacje na stronie:

www.mops.krakow.pl

Kampania „Rodzic zastępczy – moja praca”

Promocja rodzicielstwa zastępczego

Co TO JEST?

Kompleksowe działania, których celem jest rozwój rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Miasta Krakowa poprzez tworzenie warunków sprzyjających funkcjonowaniu istniejących i tworzeniu nowych rodzin zastępczych.

W tym zakresie realizowane są przedsięwzięcia:

- promocyjne
- integrujące i edukacyjne (informowanie w mediach, spotkania okolicznościowe, pikniki, wspólne uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych)
- działania wzmacniające kompetencje wychowawcze rodziców zastępczych oraz rozwój poznawczy, emocjonalny i społeczny dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej (wsparcie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, szkolenia, grupy wsparcia, superwizje, grupy psychoedukacyjne, pomoc psychologiczna, wolontariat).

DLA KOGO?

Kampania jest adresowana do wszystkich mieszkańców Krakowa, którzy chcą zostać zawodową rodziną zastępczą. Celem kampanii jest zwiększenie zainteresowania pełnieniem roli zawodowych rodzin zastępczych. Ma w tym pomóc system motywacyjny i wspierający skierowany do rodzin. Pozyskanie nowych rodzin zastępczych umożliwi realizację przepisów, zgodnie z którymi w rodzinnych formach pieczy zastępczej powinny być umieszczone dzieci poniżej 10 roku życia.

Zawodową lub niezawodową rodziną zastępczą w Krakowie może zostać osoba, która:

- daje rękojmię należytego sprawowania opieki nad dziećmi,
- jest zdrowa,
- posiada odpowiednie warunki bytowe i materialne umożliwiające zaspokojenie potrzeb dziecka w zakresie:
  - rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego,
  - właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań,
  - wypoczynku i organizacji czasu wolnego,
- nie była i nie jest pozbawiona władzy rodzicielskiej, władza rodzicielska nie była jej ograniczona ani zawieszona,
- wypełnia obowiązki alimentacyjny,
- nie jest ograniczona w czynnościach prawnych,
- mieszka w Krakowie.

TU OTRZYMASZ INFORMACJE:

Dział Pomocy Dzieciom MOPS

ul. Limanowskiego 13/5-6,
30-529 Kraków
(sprawy dotyczące finansowania
rodzinnej pieczy zastępczej),
tel. 12 616 53 32, 12 616 53 33

Zespół do spraw Rodzinnej Pieczy Zastępczej MOPS

ul. Piłsudskiego 29,
31-111 Kraków,
tel. 12 422 29 94, 12 431 07 15

www.mops.krakow.pl

Program dożywiania

Ciepły posiłek dla dzieci, młodzieży i dorosłych

CO TO JEST?

Pomoc w formie ciepłego posiłku dla wszystkich osób potrzebujących. Program realizowany jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z jednostkami działającymi w obszarze oświaty i pomocy społecznej na terenie Gminy Miejskiej Kraków.

DLA KOGO?

- Dzieci i uczniów, korzystających ze zbiorowego żywienia w placówkach edukacyjnych. Pomoc przysługuje jeśli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 1056,00 zł lub jeśli dochód na osobę w rodzinie jest wyższy niż 1056,00 zł, ale nie przekracza 1320,00 zł – pomoc przyznawana jest pod warunkiem zwrotu 50% kosztów posiłku.
- Osób dorosłych, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc przysługuje jeśli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 1 051,50 w przypadku osoby samotnie gospodarującej lub 792,00 zł na osobę w rodzinie lub gdy dochód jest wyższy, ale nie przekracza 1402,00 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej lub 1056,00 zł na osobę w rodzinie, wówczas pomoc może być przyznana pod warunkiem zwrotu 25% kosztów posiłku.

TU OTRZYMASZ INFORMACJE:

Aby zostać objętym programem dożywiania należy zgłosić się do Filii Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej właściwej dla miejsca zamieszkania:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Józefińska 14,
30-529 Kraków

- **Filia Nr 1:** os. Teatralne 24; tel. 12 430 45 46, 12 430 45 44; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f1@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice: III, XIV, XV**
- **Filia Nr 2:** ul. Radzikowskiego 39; tel. 12 636 77 98, 12 636 77 84; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f2@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice IV**
- **Filia Nr 3:** ul. Rzeźnicza 2; tel. 12 257 00 07; pn-pt: 7.30-15.30; e-mail: f3@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice: IX, X, XIII, północną część Dzielnicy XI**
- **Filia Nr 4:** os. Szkolne 34; tel. 12 425 75 64, 12 425 75 82, 12 643-75-68; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f4@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice XVIII**
- **Filia Nr 5:** ul. Praska 52; tel. 12 269 05 54, 12 269 06 37; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f5@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice VIII**
- **Filia Nr 6:** ul. Dietla 64; tel. 12 421 61 44, 12 421 94 96; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f6@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice: I i II**
- **Filia Nr 7:** ul. Mazowiecka 4-6; tel. 12 632 66 20, 12 632 21 46; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f7@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice: V, VI i VII**
- **Filia Nr 8:** ul. Na Kozłówce 27; tel. 12 659 12 86, 12 658 63 63; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f8@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice XII i południową część Dzielnicy XI**
- **Filia Nr 9:** os. Teatralne 24; tel. 12 644 76 09, 12 644 80 34; pn-pt: 7.30–15.30; e-mail: f9@mops.krakow.pl; obsługuje **Dzielnice: XVI i XVII**

www.mops.krakow.pl

Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku

Pomoc finansowa dla rodzin

CO TO JEST?

Zasiłek rodzinny przyznaje się na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka.

DLA KOGO?

Przystępuje:

- rodzicom,
- opiekunowi prawnemu dziecka,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- do ukończenia przez dziecko 18 roku życia lub nauki w szkole; jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo 24 roku życia - jeżeli dziecko kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie uczącej się w wieku do 24 lat, która nie pozostaje na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią, w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony (jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej),
- jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę wynosi **674,00 zł** lub **764,00 zł** (gdy w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne). Gdy dochód rodziny przekracza kwotę **674,00 zł** lub **764,00 zł** zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przystępuje w wysokości różnicy między łączną kwotą przystępujących zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą o którą został przekroczony dochód rodziny. Zasiłek nie przystępuje, jeśli różnica ta jest mniejsza niż 20 zł.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi:

- **95,00 zł** - na dziecko do ukończenia 5 roku życia,
- **124,00 zł** - na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- **135,00 zł** – na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują następujące dodatki:

- z tytułu urodzenia dziecka **1 000,00 zł**,
- z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego **400,00 zł** – miesięcznie,
- z tytułu samotnego wychowywania dziecka **193,00 zł** – miesięcznie (nie więcej niż 386,00 zł na wszystkie dzieci), zwiększenie o 80,00 zł – miesięcznie w przypadku dziecka z orzeczeniem o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności (nie więcej niż 160,00 zł na wszystkie dzieci),
- z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej **95,00 zł** – miesięcznie przysługuje na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego,
- z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego **90,00 zł** – miesięcznie przysługuje na dziecko do ukończenia 5 roku życia lub **110,00 zł** – miesięcznie na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku,
- z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego **100,00 zł**,
- z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania - przysługuje dodatek w wysokości **113,00 zł** – przez 10 miesięcy w związku z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej lub **69,00 zł** na dojazd do szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej poza miejscem zamieszkania.

TU OTRZYMASZ INFORMACJE:

Urząd Miasta Krakowa
Wydział Spraw Społecznych Referat
ds. Zasiłków Rodzinnych,
ul. Stachowicza 18, 30-103 Kraków
tel. 12 616 50 09
poniedziałek-piątek: 7.40–18.00

www.sprawyspoleczne.krakow.pl

Zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

Pomoc finansowa dla rodzin w związku z urodzeniem się dziecka

Co to jest? Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	
ustawowa	gminna
<p>Dla kogo?</p> <p>Przystępuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • matce lub ojcu dziecka, • opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka - pod warunkiem spełnienia kryterium dochodowego, które wynosi 1 922,00 zł na osobę. <p>Świadczenie przysługuje, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu (obowiązek ten nie dotyczy opiekuna prawnego lub faktycznego). Wypłacana jest w wysokości 1 000,00 zł.</p>	<p>Dla kogo?</p> <p>Przystępuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • matce lub ojcu dziecka, • opiekunowi prawnemu, albo opiekunowi faktycznemu dziecka - pod warunkiem spełnienia kryterium dochodowego, które wynosi 850,00 zł na osobę. <p>Zapomoga przysługuje wówczas, gdy wnioskodawca zamieszkuje w Krakowie na rok przed dniem urodzenia się dziecka; dziecko musi być również mieszkańcem Krakowa. Dla rodzin posiadających Krakowską Kartę Rodzinną zapomoga przysługuje niezależnie od dochodu rodziny.</p>

TU OTRZYMASZ INFORMACJE:

**Urząd Miasta Krakowa, Wydział Spraw Społecznych Referat
ds. Zasiłków Rodzinnych,**

ul. Stachowicza 18, 30-103 Kraków, tel. 12 616 50 09
poniedziałek-piątek: 7.40–18.00

www.sprawyspoleczne.krakow.pl

Świadczenia rodzicielskie

CO TO JEST?

Jest wypłacane w przypadku braku uprawnień do zasiłku macierzyńskiego; niezależnie od dochodu rodziny w wysokości 1 000,00 zł.

DLA KOGO?

Przystępuje matce albo ojcu (m. in. w przypadku śmierci matki dziecka, porzuceniu dziecka, skrócenia na wniosek matki okresy pobierania świadczenia rodzicielskiego) dziecka przez okres:

- 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka, lub przysposobienia jednego dziecka,
- 65 tygodni - przy urodzeniu bliźnięt lub przysposobienia dwojga dzieci,
- 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci lub przysposobieniu trojga dzieci,
- 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci lub przysposobieniu czworga dzieci,
- 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie lub przysposobieniu pięciorga i więcej dzieci.

TU OTRZYMASZ INFORMACJE:

Urząd Miasta Krakowa,
Wydział Spraw Społecznych Referat ds. Zasiłków Rodzinnych,
ul. Stachowicza 18, 30-103 Kraków, tel. 12 616 50 09
poniedziałek-piątek: 7.40–18.00

www.sprawyspoleczne.krakow.pl

Świadczenie wychowawcze 500+

CO TO JEST?

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

DLA KOGO?

O świadczenie wychowawcze mogą się ubiegać:

- rodzice dziecka
- opiekun faktyczny dziecka – czyli osoba, która faktycznie sprawuje opiekę nad dzieckiem i wystąpiła do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka
- opiekun prawny dziecka.

Świadczenie będzie przysługiwać do ukończenia przez dziecko 18 lat w wysokości 500 zł miesięcznie.

Świadczenie na drugie i kolejne dziecko rodzice otrzymają niezależnie od dochodu. Na pierwsze lub jedyne dziecko rodzice otrzymają świadczenie po spełnieniu kryterium dochodowego: 800 zł netto na osobę w rodzinie lub 1.200 zł netto, jeśli w rodzinie jest wychowywane dziecko niepełnosprawne.

Świadczenie wychowawcze nie będzie przysługiwać, jeśli osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostały przyznane alimenty na rzecz dziecka. Aby alimenty były uwzględnione, muszą być przyznane na podstawie tytułu wykonawczego zatwierdzonego przez sąd, czyli:

- postanowienie sądu o zabezpieczeniu alimentacyjnym

- ugoda zatwierdzona przez sąd
- prawomocny wyrok sądu
- ugoda zawarta przed mediatorem zatwierdzona przez sąd
- akt notarialny, któremu sąd nadał klauzulę wykonalności

Wyjątkiem jest sytuacja, w której:

- drugi z rodziców dziecka nie żyje;
- ojciec dziecka jest nieznan;
- powództwo o ustalenie alimentów zostało oddalone przez sąd;
- jeden z rodziców został zobowiązany do ponoszenia całkowitych kosztach utrzymania dziecka;
- dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach.

Świadczenie wychowawcze nie przysługuje jeżeli:

- dziecko pozostaje w związku małżeńskim;
- dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej;
- pełnoletnie dziecko ma ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na własne dziecko;
- członkowi rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia wychowawczego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

TU OTRZYMASZ INFORMACJE

**Urząd Miasta Krakowa,
Wydział Spraw Społecznych
Referat ds. Świadczeń Wychowawczych**

ul. Stachowicza 18, 30-103 Kraków,
tel. 12 616 50 00
poniedziałek-piątek: 7.40–18.00

www.sprawypoleczne.krakow.pl

Świadczenie Dobry Start

CO TO JEST?

Świadczenie Dobry Start (300+) jest realizacją rządowego programu „Dobry Start”. Jego celem jest wsparcie rodzin z dziećmi w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. Wsparcie to polegać będzie na przyznaniu raz w roku świadczenia w wysokości 300 zł na każde dziecko w wieku szkolnym, niezależnie od wysokości dochodów uzyskiwanych przez rodzinę.

DLA KOGO?

O świadczenie dobry start może się ubiegać:

- rodzic dziecka
- opiekun faktyczny (czyli osoba, która faktycznie opiekuje się dzieckiem i wystąpiła do sądu opiekuńczego z wnioskiem o przysposobienie dziecka)
- opiekun prawny
- osoba ucząca się, czyli:
  - pełnoletnia osoba ucząca się w szkole, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony
  - lub
  - osoba usamodzielniana (o której mowa w art. 140 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)

Świadczenie przysługuje do ukończenia:

- 20 roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się, a także w przypadku gdy dziecko lub osoba ucząca się ukończyła 20 rok życia przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 20 lat;
- 24 roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności, a także w przypadku gdy dziecko lub osoba ucząca się ukończyła 24 rok życia przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 24 lat (w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności).

Świadczenie nie przysługuje:

- jeżeli dziecko lub osoba ucząca się jest umieszczona w domu pomocy społecznej, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym, zakładzie karnym, szkole wojskowej lub innej szkole, jeśli zapewnia pełne nieodpłatne utrzymanie;
- jeżeli dziecko uczęszcza do przedszkola lub realizuje roczne przygotowanie przedszkolne (tzw. „zerówka”) w szkole podstawowej lub przedszkolu.

TU OTRZYMASZ INFORMACJE

**Urząd Miasta Krakowa,
Wydział Spraw Społecznych
Referat ds. Świadczeń Wychowawczych**

ul. Stachowicza 18, 30-103 Kraków,
tel. 12 616 50 00
poniedziałek-piątek: 7.40–18.00

www.sprawypoleczne.krakow.pl

Jednorazowe świadczenie „Za życiem”

Pomoc dla rodziców dzieci z niepełnosprawnością

CO TO JEST?

Jest to jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000,00 zł. przyznawane bez względu na dochód rodziny.

DLA KOGO?

Przystępuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu dziecka albo opiekunowi faktycznemu dziecka ze zdiagnozowanym ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie przysługuje, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu (obowiązek ten nie dotyczy opiekuna prawnego lub faktycznego)

TU OTRZYMASZ INFORMACJE:

**Urząd Miasta Krakowa,
Wydział Spraw Społecznych Referat ds. Zasiłków Rodzinnych,**

ul. Stachowicza 18,
30-103 Kraków, tel. 12 616 50 09,
poniedziałek-piątek: 7.40–18.00

os. Zgody 2 pok. 117,
od poniedziałku do piątku w godz.: 7.40- 15.30

www.sprawyspoleczne.krakow.pl

Świadczenia opiekuńcze

Wsparcie dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów

1. Zasitek pielęgnacyjny

Co TO JEST?

Zasitek przyznawany w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego wynosi:

- do 31 października 2018 r. - **153,00 zł** miesięcznie,
- od 1 listopada 2018 r. do 31 października 2019 r. - **184,42 zł** miesięcznie,
- od 1 listopada 2019 r. - **215,84 zł** miesięcznie.

DLA KOGO?

Zasitek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku;
  - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia);
  - osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasitek pielęgnacyjny nie przysługuje:

- osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego;

- osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej nieodpłatnie całodobowe utrzymanie;
- jeżeli członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie na pokrycie wydatków związanych z pielęgnacją tej osoby, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

2. Świadczenie pielęgnacyjne

Co TO JEST?

Przysługuje osobom, które nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia. Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosi **1 477 zł** miesięcznie.

DLA KOGO?

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:

- matce albo ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną legitymującą się orzeczeniem o niepełnospraw-

ności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- nie ma osób, o których mowa w pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE NIE PRZYSŁUGUJE, JEŻELI:

- osoba sprawująca opiekę:
  - ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia

kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,

- ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- osoba wymagająca opieki:
  - pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
  - została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
- na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
  - na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10 ustawy o świadczeniach rodzinnych, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
  - na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

3. Specjalny zasiłek opiekuńczy

Co TO JEST?

Świadczenie przyznawane osobom, które rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą posiadającą orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje:

- jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego **764 zł netto** (na podstawie dochodów z roku poprzedzającego okres zasiłkowy z uwzględnieniem utraty i uzyskania dochodu),
- w kwocie **520 zł** miesięcznie, a od 1 listopada 2018 r. w kwocie **620 zł** miesięcznie.

DLA KOGO?

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje:

- osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ciąży obowiązek alimentacyjny,
- małżonkom, jeżeli:
  - nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej
  - rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, albo orzeczeniem o niepełnosprawności, łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

- osoba sprawująca opiekę:
  - ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
  - ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
  - legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
- na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
- na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej

---

TU OTRZYMASZ INFORMACJE:

**Urząd Miasta Krakowa,
Wydział Spraw Społecznych Referat
ds. Świadczeń Opiekuńczych,
ul. Stachowicza 18,
30-103 Kraków,
tel. 12 616 50 09
poniedziałek-piątek: 7.40–18.00**

www.sprawypoleczne.krakow.pl

Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego

Pomoc osobom uprawnionym do alimentów

Co to jest?

Dostarczanie środków utrzymania osobom, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb i nie otrzymują należytego im wsparcia od osób zobowiązanych wobec nich do alimentacji - nie można od nich wyegzekwować alimentów.

Bezskuteczność egzekucji oznacza egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych; za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Przyznawanie i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej, finansowanym w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

Dla kogo?

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje:

- dziecku do ukończenia przez nie 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia - jeżeli nie może wyegzekwować alimentów od swojego rodzica. W przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – świadczenie przysługuje bezterminowo;
- jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł netto;
- w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie

Prawo do świadczenia ustala się:

- na okres świadczeniowy, tj. od dnia 1 października do dnia 30 września następnego roku,
- począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu.

TU OTRZYMASZ INFORMACJE:

**Urząd Miasta Krakowa,
Wydział Spraw Społecznych
Referat ds. Świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego,
ul. Stachowicza 18, 30-103 Kraków,
tel. 12 616 51 08
poniedziałek-piątek: 7.30–15.30**

www.sprawyspoleczne.krakow.pl

Dodatek mieszkaniowy

Pomoc na opłaty mieszkaniowe

CO TO JEST?

Dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych, które są ponoszone w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego.

DLA KOGO?

Dla osoby spełniającej jednocześnie trzy przesłanki:

- posiadającej tytuł prawny do lokalu (ew. oczekującej na przystępujący lokal socjalny bądź zamienny),
- uzyskującej miesięczny dochód nieprzekraczający kwoty 175 % najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125 % w gospodarstwie wieloosobowym,
- zamieszkującej w lokalu o powierzchni nieprzekraczającej określonych przez ustawodawcę norm metrażowych, zgodnie z tabelą.

TU OTRZYMASZ INFORMACJE:

Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Krakowa

ul. Stachowicza 18, 30-103 Kraków,
tel. 12 616 50 21

os. Zgody 2, 31-949 Kraków,
tel. 12 616 89 85

www.sprawyspoleczne.krakow.pl

Liczba członków gospodarstwa domowego	Powierzchnia normatywna	Powierzchnia dopuszczalna przy 30% przekroczeniu pow. normatywnej	Powierzchnia dopuszczalna na przy 50% przekroczeniu, pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60 %
1 osoba	35 m ²	45,50 m ²	52,50 m ²
2 osoby	40 m ²	52,00 m ²	60,00 m ²
3 osoby	45 m ²	58,50 m ²	67,50 m ²
4 osoby	55 m ²	71,50 m ²	82,50 m ²
5 osób	65 m ²	84,50 m ²	97,50 m ²
6 osób	70 m ²	91,00 m ²	105,00 m ²

W przypadku zamieszkiwania w lokalu większej liczby osób, dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m².

Zryczałtowany dodatek energetyczny

Dopłata do energii elektrycznej

CO TO JEST?

Częściowa rekompensata kosztów ponoszonych z tytułu opłat za energię elektryczną.

DLA KOGO?

Dla osoby spełniającej łącznie 3 warunki:

- przyznano jej dodatek mieszkaniowy;
- jest stroną umowy sprzedaży energii elektrycznej lub umowy kompleksowej (umowy na przesyłanie i sprzedaż energii elektrycznej) zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym;
- zamieszkuje w lokalu, do którego jest dostarczana energia elektryczna.

TU OTRZYMASZ INFORMACJE:

Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Krakowa

ul. Stachowicza 18, 30-103 Kraków,
tel. 12 616 50 21

os. Zgody 2, 31-949 Kraków
tel. 12 616 89 85

www.sprawypoleczne.krakow.pl

Opracowanie merytoryczne,
graficzne i koordynacja promocyjna:

Urząd Miasta Krakowa
Wydział Promocji i Turystyki

Opracowanie merytoryczne,
graficzne i koordynacja promocyjna:

Urząd Miasta Krakowa
Wydział Promocji i Turystyki

**KRAKÓW
ZAANGAŻOWANY
SPOŁĘCZNIE**

**SKORZYSTAJ
Z OFERTY MIASTA**

WWW.DLACIEBIE.KRAKOW.PL